

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Instinctul național

II.

În numărul trecut al ziarului nostru, am reliefat rădăcinile psihologice ale „instinctului național”. Și am arătat că mișcarea studențimei universitare își are originea în baza de dezvoltare a instinctului național.

În adevăr!....

Integrările Daco-Romaniei se află actualmente o mulțime de elemente eterogene, cu cari românismul intră adesea-ori în conflict. Intră într'un conflict acut pe tărâmul dezvoltării aptitudinilor diferite, ce le separă.

Din punct de vedere economic între elementul de baștină și cel eterogen dăinuște o luptă dărză.

Evreii au acaparat totul. Comerțul și industria se află în mâinile lor.

Contra tentativei Evreilor de a pune mâna pe viața noastră economică, reacționează vârtos băștinașii. Ei nu pot concepe comerțul în mâna elementului semit și industrie străină de aspirațiile noastre naționale.

Românismul intrat aproape între hotarele sale etnice, tinde către o viață economică, fundamentată pe aspirațiunile șale din punct de vedere național.

Dorim un comerț și o industrie românească isovorate din acelaș instinct de apărare: *instinctul național*.

Nu vrem să mai fim spoliați de elementul semit, care pornește în opera sa de acapare de la concepții talmudice.

Dar între elementul de baștină și minoritari nu este numai o concurență economică, ci și o *aprigă luptă culturală*.

În rândurile elementelor eterogene sunt mai puțini neștiutori de carte. Elementele eterogene au o mai complectă pregătire intelectuală, decât pătura noastră rurală, care-i baza etnică a românismului întregit.

În năzuința noastră viitoare, tindem, nu numai să egalăm elementele eterogene, dar chiar să le și întrecem.

Avem cu noi fundamentul etnic. Pătura țărănească este chezașia unui puternic suport în concurența noastră culturală. Căci în pătura țărănească dorm ascunse vigorile noastre etnice.

În pătura țărănească cași în straturile noastre orășanești, ne fundamentăm pe predispoziții superioare tuturor elementelor eterogene, dintre granițele Daciei.

Și în lupta culturală învinge acel cu predispoziții superioare.

Între elementul de baștină și cel eterogen *se mai dă o luptă acută și pe tărâmul etnic*.

În concurența lor națiunile

caută, a-și apropia graiurile, obiceiurile.

Și noi trebuie, să fim aceia cari să tindem, să dăm limba noastră latină elementelor streine de structura noastră națională.

Pe toate aceste trei fronturi de luptă ne fundamentăm pe instinctul național.

El ne conduce pașii.

El ne arată cărările.

M. D.

Fuziunea Averescu — Marghiloman

Formațiunile opoziționiste, rămase în afară de gruparea Iorga—Maniu, încearcă diferite combinațiuni.

Acestea în vederea succesiunii.

Astfel se vorbește despre o apropiere Averescu—Marghiloman.

Ziarul „Răspunderea”, din 15 Martie, dă ca sigură această fuziune. Spune că chiar s'au și fixat condițiunile fuziunii, de către comitetele executive. Și anume: într'o viitoare guvernare, partidul poporului cedează progresiștilor 3 portofolii și 60 de mandate.

Partidul poporului este realmente slăbit. Totuși, fuziunea cu progresiștii, nu înseamnă o reîmprospătare a partidului dlui G-ral Averescu.

Căci succesiunea de drept revine partidului politic care are mai multe scaune în actualul parlament. Și aceasta este partidul dlor Iorga—Maniu.

Deaceea zadarnic se zbate G-ral Averescu de a apropia anumite grupări de opoziție. Căci cel mai indicat gest al d-sale, ar fi intrarea în partidele fuzionate ale d-lor Iorga și Maniu.

Două personalități

Cu prilejul alegerii de Reghin.

Noi, ca ziar independent, nu susținem nici pe d. Octavian Goga, nici pe dl dr. Voicu Nișescu.

Totuși este o datorie elementară, de a reliefa meritele, acelor ce azi își dispută scaunul de deputat dela Reghin.

Dl Octavian Goga este o personalitate bine cunoscută și atacurile pe cari partidul advers, în lupta dela Reghin, i le aruncă, nu-l ating.

Poetul Ardealului este o figură consacrată în beletristica românească. D-sa a intrupat în vers toată durerea fraților ce gemeau sub călcâiul tiran al Maghiarilor.

De aceea Academia l-a distins cu un premiu bine-meritat.

Ca om politic, d. Oct. Goga a părăsit după Unire partidul național și s'a înregimentat alături de G-ral Averescu. A fost în cabinetul Averescu Ministrul Artelor.

Ca ziarist dl Goga e un mare talent și un condeiu din care idei mari ies înveșmântate ușor.

Dl dr. Voicu Nișescu are deosemeni un trecut frumos.

În era maghiară a stat alături de toți luptătorii Ardealului pentru menținerea ființei noastre naționale peste munți.

O distincție a Editurii „Al. Anca”

Alteța Sa Regală Domnița Ileana, prin dl G. Denize, a adresat următoarea scrisoare de mulțumire d-lui Al. Anca, pentru excelenta execuție de artă grafică a „albumului de modele pentru cusături românești”. Datorită d-nei Alexandra Chodora.

Scrisoarea o publicăm în întregime ca o distincție pe care înalta față domnească o acordă Editurii Anca din Cluj:

Casa M. S. Reginei

18 Martie 1925.

Domnului Alexandru Anca

Editor

Cluj.

Cu o vie bucurie Alteța Sa Regală Domnița Ileana a României a primit albumul de modele pentru cusături românești și a binevoit a mă autoriza să vă exprim caldele Sale mulțumiri. Asemenea Alteța Sa Regală felicită din toată inima pe autoarea, Doamna Alexandra Chodora și vă roagă a-i spune cât de mult i-au plăcut acele modele de cusături.

Bucurându-mă de cinstea ce am avut de a îndeplini această plăcută misiune, vă rog a primi încredințarea distinsei mele considerațiuni.

ss. G. Denize.

„Cărarea Fericirei”

de: preotul Gh. Mânzat

În curând va apare în editura Anca din Cluj, o carte de rugăciuni, cu titlul: „Cărarea Fericirei”, datorită preotului Gh. Mânzat.

Preotul Gh. Mânzat din Dej este o figură bine cunoscută scrisului românesc. Această față bisericească conduce ziarul „Someșul” din Dej și este un abil mănutor al condeului pe tărâmul literar.

Noua lucrare, „Cărarea Fericirei”, este o întocmire de rugăciuni, în toate împrejurările vieții.

Astfel conține rugăciuni pentru dimineață, la amiază și seara.

Rugăciunile sunt tocmită de acord cu slujba bisericească, în așa fel că sunt în concordanță cu sf. liturgie, din toate duminicile de peste an.

Această carte prețioasă se publică cu învoirea I. P. S. Dr. Iuliu Hossu, episcopul din Gherla.

Lucrarea preotului Mânzat, umple un gol simțit în cadrele literaturii noastre religioase, deoarece această literatură este destul de săracă în numita direcție.

„Cărarea Fericirei” se va tipări în trei edițiuni: una în piele, alta tot de lux legată în cauciuc și una la îndemâna marelui public.

Orice bun creștin care dorește să aibă o hrană sufletească zilnică, o găsește în cartea preotului Gh. Mânzat, care împacă concepția biblică cu un stil elegant și frumos.

Pelerinajul la Roma

Creștinătatea catolică a intrat pe 1925 în anul sfânt.

Cu acest prilej, catolicii din întreaga lume, merg, la Roma, unde se deschide „Poarta cea sfântă”, pentru a oferi pelerinilor prilejul să se închine la mormintele apostolilor Petru și Pavel.

Catolicii din România vor face pelerinajul la Roma în două reprize: prima în luna Maiu și a doua pe toamnă.

În acest scop ziarul „Unirea” din Blaj lansează în numărul din 7 Martie un comunicat explicativ.

Amănuntele călătoriei sunt următoarele:

1. Concentrarea călătorilor pe ziua de 19 Maiu la Timișoara.
2. La Roma pelerinii vor sta 5 zile.
3. Taxa de călătorie pentru o persoană: Lei 16000 cl. I. Lei 12000 cl. II. și Lei 8000 cl. III. În această sumă e socotit dusul și întorsul.
4. Anunțările se fac până la 31 Martie a. c. la părintele Aurel Domșa, protopop în Blaj.

În atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită d-nei Maior Chodora, profesoară. Această broșură costă 65 Lei plus 5 lei porto.

Înstrăinătate un exemplar 4 Lei.

Chestiunea vadului comercial și negustorii din capitală

Este cunoscut opiniei publice, faptul, că guvernul actual a amânat legiferarea vadului, comercial, sine die.

Față de această hotărâre a guvernului, de a nu legifera vadul comercial, negustorii din Capitală a cerut dlui Jean Luca Niculescu, președintele Sfatului Negustoresc să demisioneze ca protestare din partidul liberal.

Di Luca Niculescu a refuzat, însă, să demisioneze din partid, date fiind legăturile ce le are cu liberalii.

Totuși, președintele sfatului negustoresc din Capitală, va interpela pe Ministrul de Comerț în această chestiune.

Așteptăm interpelarea.

Dar așteptăm mai cu seamă legiferarea vadului comercial.

Greva corului Operei Române din Cluj

La începutul acestei săptămâni, corul dela Opera Română din Cluj, a declarat grevă. Deaceia spectacolul de Lunea trecută n'a avut loc.

Motivul pentru care corul operei a declarat grevă este salariul mic, pe care-l primesc membrii corului. Acești membrii au cerut o majorare a salariilor, date fiind împrejurările grele de a rezista cu scumpetea actuală.

Media lefurilor pentru coriști e de 3000 lei lunar. O sumă destul de redusă.

Totuși, după informațiile ce le deținem dela Direcțiunea Operei, salariile coriștilor nu se pot ridica din cauză că nu sunt excedente bugetare. Să majoreze Ministerul de Arte bugetul Operei și atunci și situația membrilor din cor se va ameliora.

De aceea, cerem Ministerului de Arte, să aibă grija necesară pentru această instituție de cultură din Ardeal.

O boală nouă „Obuzita“

D. „Astra“.

de: Pavel Roman farm.

Nu se poate găsi figurând în nici un dicționar aceasta numire, căci este de o creațiune prea nouă, dar va figura mai târziu, căci înseamnă dacă nu o boală nouă, dar cel puțin o boală ce se întâlnește foarte des astăzi și care cuprinde totalitatea turburărilor pe carele produce unor oameni explozia în apropierea lor a unui obuz de calibru mare, al cărui țândări nu i-au atins. Ori cum ar fi „cuvântul are acum, dacă s'ar putea zice drept de cetățenie în nomenclatura medicinală, și Academia de Medicină din Paris“ îl folosește în dările ei de seamă.

Un interesant studiu a prezentat acelei Academii Doctorul Banjard, a-nume asupra uneia din formele celea mai caracteristice ale obuzitei: acea care referă la turburările auzului.

A arătat că obuzita provocând asurzirea, aceasta asurzire este de 2 feluri: una e cea determinată prin adevăratele leziuni ale aparatului auditiv, ca urmare a unei apăsări brusce asupra timpanului sau tobei urechei: și alta este cea datorită numai unor turburări ale sistemului nervos.

E de mare importanță ca să se facă o deosebire a acestor 2 feluri de surzenie, fiindcă cele din urmă sunt mai în totdeauna cu puțință de vindecate printr'un tratament general potrivit. Ca să se poată face această deosebire, Doct. Banjard a inventat un aparat de cea mai mare precisiune, a cărui des-

criere nu interesează de cât pe specialiști.

Cea ce este mai ales de reținut din aceste lucrări, e un mare număr, a căror surzenie nu este pentru totdeauna, e trecătoare, și aceasta oferă o mare consolare celor îngrijorați de soarta lor.

Turneul basului Petre Marcu în Ardeal și Banat

Basul Petre Marcu, dela Opera Română din Cluj, va face un turneu prin orașele principale din Ardeal, în cari va concerta.

Numitul cântăreț, care a făcut o frumoasă carieră la Opera din Cluj, pleacă astăzi prin centrele ardelenesti, pentru a duce vocea-i amplă de bas profund, solia culturii și simțirii naționale, în meleagurile de peste munți.

Di Marcu, în ciclul concertelor sale, va cânta din Mozart, Verdi, Rossini, Schubert, Schumann, Meyerbeer, Dima și Brediceanu etc...

Publicul ardelenesc doritor de muzică clasică și național-românească, va avea ocazia să asculte la concertele dlui Petre Marcu, o voce aleasă care știe să moduleze nuanțat.

Basul Marcu, își începe ciclul de concerte chiar în săptămâna aceasta.

Informațiuni

— Cu ocazia pelerinajului la Roma al catolicilor din România se pune la îndemâna pelerinilor o „călăuză“ a drumului pe care cei interesați o pot comanda depe acum la librăria Anca Cluj.

— Concertul dnei Veturia prof. O. Ghibu are loc astăzi seară în sala Prefecturii locale. Publicul clujean este invitat să participe la acest concert al distinsei dne Veturia prof. O. Ghibu.

— Revista „Știu-Tot“ va apare la finea lunei curente în București, bilunară.

— Di Paul Rădulescu, prefectul Jud. Vlașca, a fost acuzat de abuzuri mari printr'o interpelare ținută în Senat de către dl Coșiu, senator liberal.

— In Austria se va vota o lege prin care nu numai membrii guvernului dar și deputații vor fi oprii de a face parte din consiliile de administrație ale societăților de acțiuni.

Către Domnii

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

Compendiu de drept Civil de Dr. Anca	135.—
Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca	60.—
Procedura de concordat forțat de Dr. Anca	80.—
Legea falimentului de Dr. Anca	80.—
Legea de execuție de Dr. Bartha	75.—
Vademecum rom. mag. de Dr. Köves	60.—
Criza Valutară de Dr. Șerban	35.—
Journal de termene Advocățiale	100.—

IN LUCRARE :

Codul de Comerț cu adnotări și jurisprudență.
Dicționar juridic

— Concordatul forțat în afară de faliment ungar din Ardeal a fost abrogat.

— Congresul advocaților constituit în „Uniunea advocaților din România“ va avea loc în zilele de 22, 23 și 24 Aprilie a. c. la Cernăuți.

— Profesorul Leon Duquet va ține o serie de conferințe la București în cari va trata doctrinele de drept publice din Franța și Germania.

— Reprezentantul României în Comisia Strămtorilor va fi dl Filatiti.

— Societatea „Graiul Românesc“ a luat laudabila inițiativă, de a zidi o școală românească într'una din comunele de pe valea Timocului.

— La Oravița va avea loc un bal în ziua de 31 I. c., al oficianților CFR. din localitate.

— In țara Moților au fost suspendate toate pedepsele provenite din infracțiuni la legile silvice.

— La Regionala Timișoara au fost descoperite o serie întreagă de falsuri.

— Di N. Bănescu profesor universitar la Cluj face parte din comisia ce va judeca pe dl A. C. Cuza.

— La București a sosit o comisiune diplomatică japoneză.

— Conferința chimiștilor din lumea întreagă va avea loc la București în ziua de 15 Iunie a. c.

— Blasco Ibanez, profesorul Unamuno etc... au fost dați judecării de către ministerul public spaniol pentru lés-majestate și îndemn la rebeliune.

— Târgul de Mostre dela Praga are loc între 22 și 29 Martie a. c.

— Conferința internațională de Comerț se va deschide la 17 Aprilie la Roma.

— Proiectul de autonomie al Cfr. a fost aprobat de către Consiliul de Miniștri.

— Studentul Zelea-Codreanu va fi menținut în arest preventiv până la judecarea noului termen.

— Di dr. Ioachim Ciurea prefectul Jud. Brașov a demisionat din acest post.

— Di Demarat, doctor în drept din Paris, a fost numit în postul de Prefect al Județului Brașov.

— La 3 Martie preoții s'au constituit la Șimleul-Silvaniei într'o societate pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor de preot.

Către dnii Ingineri! A sosit hârtie fină calc și de desemn la librăria Anca.

— Un nou partid social creștin i-s'a pus de curând bazele înființării sale la Oradea-Mare sub conducerea avocatului clujean dr. Roman Valeriu.

Conferința Micei Antante care urma să se țină la București în cursul acestei luni a fost amânată definitiv pe ziua de 1 Aprilie.

— Congresul național bisericesc al Mitropoliei noastre a avut loc la Sibiu în zilele de 2 și 3 Martie sub prezidenția I. P. S. Mitropolitul Nicolae.

Nou! Advocați, Magistrați, Studenți Nou! în drept

A apărut

în Editura Librăriei A. Anca Cluj Procedura Civilă

în vigoare astăzi în Ardeal și este datorită Dlui Dr. Tudor Moisiil avocat Cluj.

Tot aici se află și alte cărți juridice.

1 expl. Lei 200. plus 10 Lei porto.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele Piese teatrale și Poezii cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

Teatre :

* „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu	20.—
* „Doamna mea“ (poporală 1 act) de Nic. Tințariu	15.—
* „Gura Lumii“ (poporală în 3 acte) de Nic. Tințariu	20.—
* „Dușmanii“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu	15.—
* „Pentru patrie“ (poporală 4 acte de Nic. Tințariu	15.—
* „Petitorii“ comedie într'un act de Nic. Tințariu	15.—
* „Puiu Codrului“ piesă haiducească 3 acte de Nic. Tințariu	20.—
* „Nevasta mea fie îngeri ca ea“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu	15.—
* „Infumuratele“ comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă	20.—
* „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău	20.—
* „Oglinda fermecată“ (lirică 4 acte) I. Jasinsky	15.—
* „Doine și Chiuituri“ adunate din gura poporului de „Siminic“	15.—

Cărți școlare :

* A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné	20.—
* Aritmetică pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure	30.—
* Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné	15.—
* Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné	15.—
* „Iuliu Caesar de bello Gallico“ manual pt. cl. V-VI. de Traian Popa prof. de liceu	35.—
* „Lecții de limba română“ de prof. Murășan	25.—

Diferite :

„Inima mea“ (cântece populare)	15.—
„Imnuri Românești“ (cântece naționale)	10.—
* „Ecouri“ de Traian Dumbrava	5.—
„Umoristice“ (Glume) de Costi	15.—
„Versuri din Răsbol“ (poezii populare)	10.—
* „Iubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce	15.—
* „Imnul Studentesc Creștin“ pentru Pian și voce	15.—
„Căldare“ cărți cu târgurile	10-40 Lei
„Dicționar“ român-maghiar	5.—
„Carte de visuri“	20.—
Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea	5.—
* Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea	20.—
* „La izvoarele vieții“ de M. Velea	10.—
* „Pentru Macedonia“ imperativul nostru național de M. Dragnea	10.—
Scrisori de iubire de după mai mulți autori	10.—
* „Aventurile fantastice“ ale lui Willyams Gotthard roman	10.—
* „Nenorocii“ (roman) de A. Șerbănescu-Buzău	8.—
„Trepeticul“ (expl. semnelor)	3.—
Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj	6.—
Vezi ce face beutura dracului	8.—

Cărți pretești :

Carte de rugăciuni, Mângăerea Sufletului de I. Genț	25.—
* „Predici la Morf“ de prot. I. Marga	45.—
* „Predici pentru postul mare“ (ciclu dublu) de protopop I. Marga	20.—
* „Păstorul sufletesc“ (I-VI. vol.)	120.—
Icoana sfinte diferite mărimi	45-200.—

Medicale.

* „Cartea Moașelor“ de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine	150.—
---	-------

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute